

dansk byggeri

Kommunerne og erhvervslivet

Erhvervs- og byggevenlige kommuner 2020

Redaktion: Dansk Byggeri/Maria Rask Hetoft Poulsen og Sebastian Kaldahl.

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S. Papir: 130 gr. MultiDesign.

Oplag: 800

Opsætning og illustration: Dansk Byggeri/Ditte Brøndum.

Foto: Forsidefoto: Dansk Beton/Torben Eskerod.

Foto indhold: Ricky John Molloy, Munck Asfalt a/s, Colorbox, RGS90 billedarkiv.

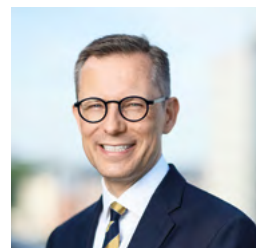
Dato: Juni 2020

ISBN: 978-87-92008-51-0

Indhold

- 4** Forord
- 4** Læsevejledning
- 5** Vejen tilbage til hverdagen
- 6** Resultat
- 8** Parametre
- 9** Byggesagsbehandling
  - 11** Byggesagsbehandlingstid
  - 11** Byggesagsgebyr
- 13** Erhvervsaffald
  - 15** Åbningstider
  - 15** Erhvervsaffaldsgebyr
- 17** Udbud
  - 19** Udbudspolitik
  - 20** Arbejdsgaranti
  - 20** AB 18
  - 21** Kontrol af arbejdsklausuler
  - 21** Offentliggørelse af udbud
- 23** Kommunale investeringer og udlicitering af tekniske opgaver
  - 25** Kommunale investeringer
  - 25** Udlicitering af tekniske opgaver
  - 26** Kommunale entreprenør- og materielgårde
- 28** Skatter og afgifter
  - 30** Dækningsafgift
  - 30** Grundskyld
  - 30** Indkomstskat
- 32** Arbejdsmarked og uddannelse
  - 34** Erhvervspraktik
  - 34** Skole-/virksomhedssamarbejde
  - 35** Partnerskabsaftaler
  - 35** Erhvervsfrekvens
  - 36** Nyledige i arbejde
  - 36** Langtidsledighed
  - 37** Erhvervsuddannede
- 39** Vil du vide mere?

Forord

Coronavirussen har indtil videre kastet lange tunge skygger over 2020. Ud over de åbenlyse sundhedsmæssige konsekvenser har pandemien også haft store konsekvenser for både økonomien og erhvervslivet. Mange brancher er blevet berørt, og det gælder også bygge- og anlægsbranchen, selvom virksomhederne så vidt muligt har holdt hjulene i gang, mens det offentlige Danmark lukkede ned.

Den aktuelle krise har vist, at der ikke er et modsætningsforhold mellem kommunerne og erhvervslivet. Kommunerne har rakt hånden ud til det lokale erhvervsliv ved fx at fremrykke betalinger og igangsætte byggeprojekter for i fællesskab med virksomhederne at holde fast i så mange lokale arbejdspladser som muligt. Det er gået op for endnu flere kommuner, at de har en fælles interesse med de lokale virksomheder i at være så erhvervsvenlige som muligt og dermed skabe de bedste betingelser for vækst og arbejdspladser.

Også i en krisetid, som vi pludselig og uventet befinder os i, skal der investeres og skabes beskæftigelse gennem løsning af samfundsnyttige opgaver. Det er derfor glædeligt at se, at så mange kommuner har udnyttet muligheden for at fremrykke bygge- og renoveringsprojekter, nu hvor anlægsloftet er blevet suspenderet i 2020, og at de almene boliger får et tiltrængt løft. Investeringer, der kommer både borgere, virksomheder og i mange tilfælde også klimaet til

gavn, når kommunerne meget klogt fx vælger at fokusere på at energirenovere kommunale bygninger.

I Dansk Byggeri er vi ikke i tvivl. Vejen tilbage til normale tilstande efter coronakrisen vil kræve offensive krisetiltag, der stimulerer økonomien. Kommunerne og staten skal sørge for, at de hårdt trængte virksomheder har gode rammevilkår i hverdagen.

Foruden de konkrete anbefalinger, der præsenteres i analysen, har vi i år også valgt at udarbejde nogle ekstra anbefalinger til kommunerne, som her og nu kan understøtte det lokale erhvervsliv i kølvandet på coronakrisen. Fælles for alle anbefalingerne er, at de bidrager til et konstruktivt og dynamisk erhvervsklima.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke alle kommuner for at deltage i undersøgelsen i en tid, hvor coronakrisen gav ekstra travlhed på rådhusene og i forvaltningerne. ■

God læselyst.

Med venlig hilsen

Lars Storr-Hansen, adm. direktør, Dansk Byggeri

Læsevejledning

I denne rapport præsenteres Dansk Byggeris opgørelse af kommunernes erhvervsvenlighed i 2020. Analysen er baseret på 22 forskellige parametre fordelt på seks overordnede temaer. De enkelte temaer er: Byggesagsbehandling, erhvervsaffald, udbud, kommunale investeringer og udlicitering af tekniske

opgaver, skatter og afgifter og arbejdsmarked og uddannelse.

Den bedste forståelse opnås ved at læse hele rapporten, men rapporten fungerer også som et opslagsværk, hvor de enkelte temaer kan læses uafhængigt af hinanden.

Metode og justeringer i analysen er beskrevet i detaljer i det tekniske baggrundsnotat, der kan findes på www.erhvervsvenlighed.dk. På www.erhvervsvenlighed.dk er det også muligt at finde baggrundsdata om de enkelte kommuner.

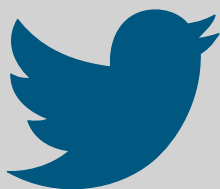
Vejen tilbage til hverdagen

Resultaterne af denne analyse skal – ligesom tidligere udgaver – ses som et udtryk for erhvervsklimaet i kommunerne, som det er, når hverdagen er, som vi kender den.

Nogle parametre bygger på nøgletal fra 2019, mens andre data er indhentet i foråret 2020. Det vil sige både lige før og under coronapandemien. Men data – og dermed også resultatet – er ikke påvirket af konsekvenser eller tiltag, der relaterer sig til corona, som for eksempel suspenderingen af anlægsloftet for 2020 eller en udskydelse af betalingen af dækningsafgift.

Tilbage på sporet, anbefaling til kommunerne

I en erkendelse af at meget er anderledes i forhold til normalt, præsenterer Dansk Byggeri her – foruden de konkrete anbefalinger, der kan læses i selve analysen – nogle anbefalinger til, hvordan kommunerne kan understøtte det lokale erhvervsliv nu og under den økonomiske krise, der følger efter den akutte sundhedskrise. ■

Deltag i dialogen på
twitter under hashtagget
#erhvervsklima

Dansk Byggeri anbefaler at kommunerne

- Offentliggør en liste over de projekter, der igangsættes og afsluttes i 2020 for at sikre transparens og overblik
- Prioriterer en politisk hastebehandling af ansøgning om kommunal garantistillelse i forhold til den almene boligsektor
- Indarbejder en juridisk formulering i kontrakter på nye bygge- og anlægsprojekter, der tager højde for uforudsete forsinkelser forårsaget af corona. Dansk Byggeri har udarbejdet et forslag til en formulering, der findes på www.erhvervsvenlighed.dk
- Søger dialogen frem for anvendelse af misligholdelsesbeføjelser ved corona-relaterede forsinkelser
- Afskaffer eller alternativt suspenderer lejebetaling på offentligt vejareal
- Giver henstand med huslejebetaling for private erhvervsdrivende i kommunale bygninger
- Fremrykker betaling af leverandører, som er en vigtig vej til at sikre de lokale virksomheders likviditet. Kommunen kan med fordel overveje at målrette den fremrykkede betaling til at være efter anmodning, så velkonsoliderede virksomheder og selskaber ikke dræner kassen til ugunst for lokale virksomheder, der er mindre konsoliderede
- Prioriterer en hurtigere behandling af sygedagpengerefusion
- Hvis de kommuner, der opkræver dækningsafgift, følger aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) og udskyder 2. rate af betalingen fra 2020 til 2021.

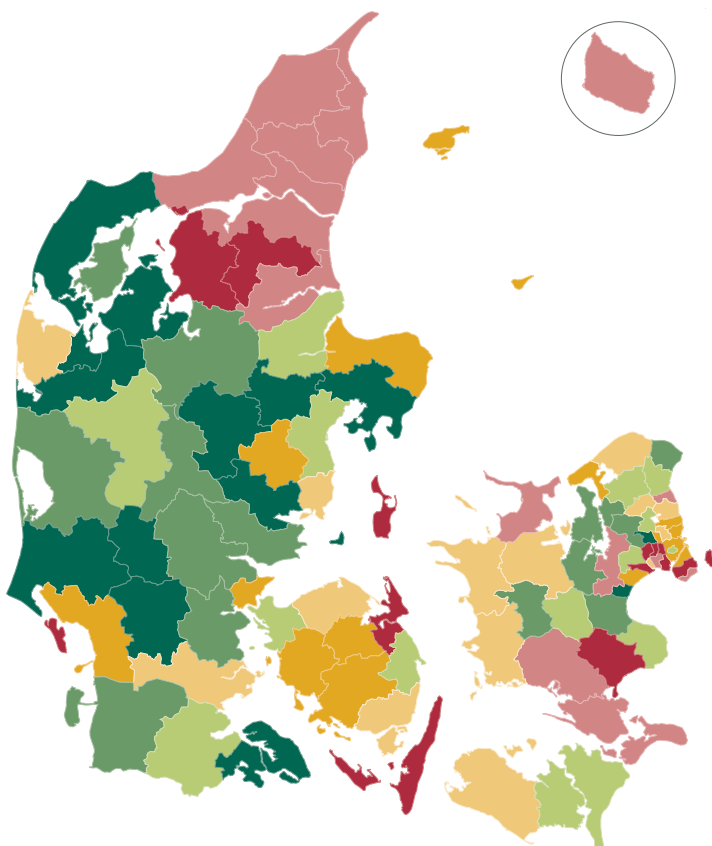
Nr. 1

Den mest erhvervsvenlige kommune i 2020 er Favrskov Kommune

Se mere på erhvervsvenlighed.dk

Resultat

KOMMUNERNES PLACERING I 2020

Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

Favrskov Kommune er den mest erhvervsvenlige kommune i 2020. Det skyldes blandt andet en halvering af byggesagsbehandlingstiden.

Det er første gang, Favrskov løber med sejren. 2012 indtog Favrskov en 61. plads, som er kommunens laveste placering i analysens historie.

Meget tæt efterfulgt på en andenplads kommer Thisted Kommune, som opnår denne placering for andet år i træk.

På en tredjeplads ligger Billund Kommune, som er gået to pladser tilbage i forhold til sidste år, hvor de indtog førstepladsen. Billund har i hele analysens levetid været at finde i top ti.

Egedal Kommune er årets højdespringer med et spring på 42 pladser.

I årets analyse er der sket positive tendenser i hovedstadsområdet, hvor Høje-Taastrup, Frederiksberg og Glostrup kommune er gået frem med henholdsvis 34, 21 og 10 pladser. Fremgangen skyldes blandt andet en stigning i de kommunale investeringer, et lavere byggesagsgebyr og ændringer i kontrol af arbejdsklausuler.

1
2

Egedal Kommune er årets højdespringer

Se mere på erhvervsvenlighed.dk3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

Placering Kommune

1 (20)	Favrskov
2 (2)	Thisted
3 (1)	Billund
4 (4)	Skive
5 (3)	Holstebro
6 (12)	Varde
7 (8)	Vejen
8 (5)	Horsens
9 (18)	Solrød
10 (48)	Syddjurs
11 (6)	Struer
12 (16)	Sønderborg
13 (30)	Silkeborg
14 (14)	Ballerup
15 (57)	Egedal
16 (11)	Frederikssund
17 (15)	Lejre
18 (9)	Tønder
19 (35)	Ringkøbing-Skjern
20 (10)	Viborg
21 (21)	Køge
22 (41)	Morsø
23 (24)	Kolding
24 (27)	Hedensted
25 (19)	Sorø
26 (33)	Helsingør
27 (36)	Ikast-Brande
28 (7)	Vejle
29 (49)	Furesø
30 (51)	Frederiksberg
31 (13)	Herning
32 (40)	Hillerød
33 (25)	Guldborgsund

Placering Kommune

34 (28)	Middelfart
35 (34)	Aabenraa
36 (69)	Ringsted
37 (39)	Fredensborg
38 (72)	Høje-Taastrup
39 (29)	Stevns
40 (74)	Aarhus
41 (60)	Nyborg
42 (47)	Randers
43 (26)	Holbæk
44 (73)	Gribskov
45 (22)	Odder
46 (85)	Allerød
47 (17)	Kalundborg
48 (45)	Haderslev
49 (76)	Lolland
50 (55)	Rudersdal
51 (62)	Nordfyns
52 (37)	Svendborg
53 (38)	Slagelse
54 (23)	Vallensbæk
55 (56)	Gladsaxe
56 (46)	Lemvig
57 (50)	Herlev
58 (81)	Læsø
59 (32)	Esbjerg
60 (31)	Skanderborg
61 (59)	Fredericia
62 (58)	Faaborg-Midtfyn
63 (75)	Halsnæs
64 (43)	Norddjurs
65 (67)	Gentofte
66 (64)	Assens

Placering Kommune

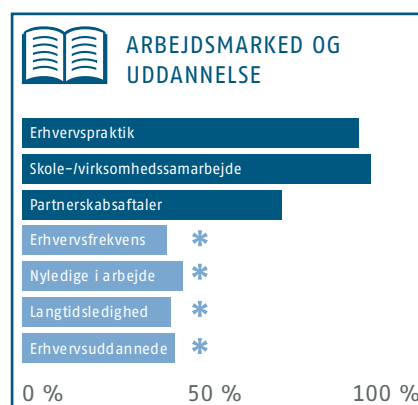
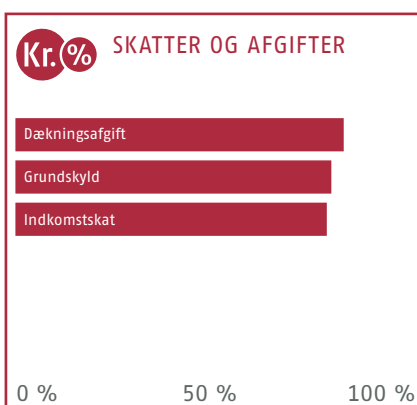
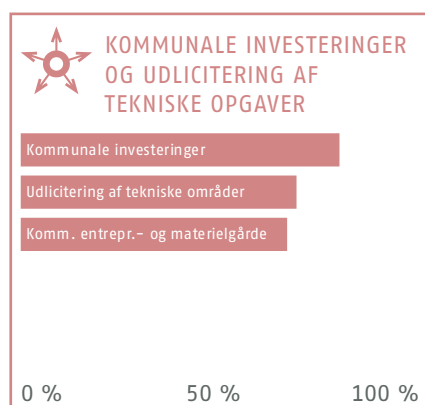
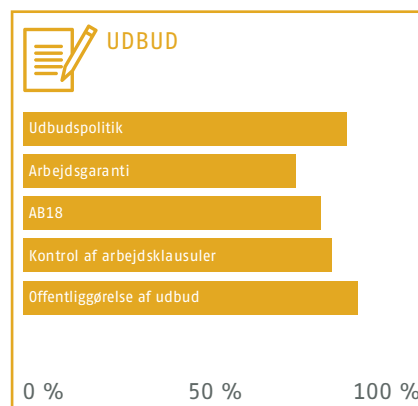
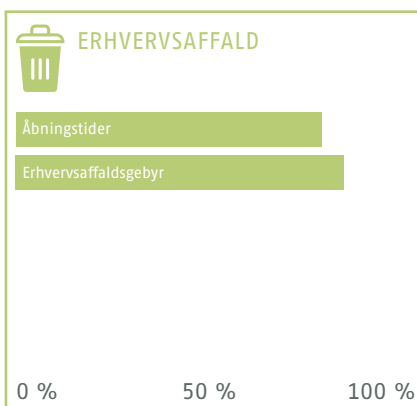
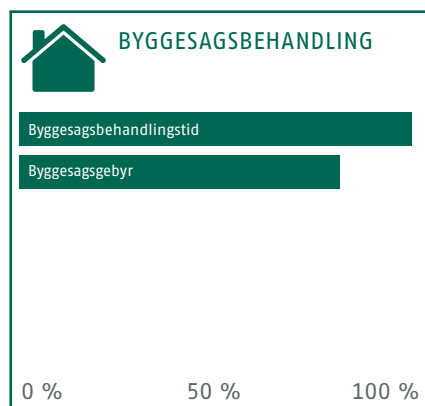
67 (71)	Lyngby-Taarbæk
68 (82)	Greve
69 (44)	Odense
70 (52)	København
71 (84)	Bornholm
72 (65)	Brønderslev
73 (53)	Hjørring
74 (83)	Frederikshavn
75 (66)	Brøndby
76 (42)	Odsherred
77 (86)	Aalborg
78 (61)	Roskilde
79 (63)	Vordingborg
80 (89)	Dragør
81 (88)	Hørsholm
82 (54)	Jammerbugt
83 (70)	Næstved
84 (68)	Mariagerfjord
85 (77)	Faxe
86 (79)	Vesthimmerlands
87 (97)	Glostrup
88 (92)	Ærø
89 (91)	Tårnby
90 (78)	Rebild
91 (94)	Ishøj
92 (87)	Samsø
93 (80)	Langeland
94 (93)	Fanø
95 (90)	Hvidovre
96 (96)	Albertslund
97 (98)	Rødovre
98 (95)	Kerteminde

Tallet i parentes angiver placeringen i 2019

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98

Parametre

VIRKSOMHEDERNES PRIORITERING AF PARAMETRENE VIGTIGHED – SÅDAN ER PARAMETRENE VÆGTET

Sådan har vi gjort

Rangeringen af de mest erhvervsvenlige kommuner er lavet ved at sammenligne de 22 forskellige parametre om de enkelte kommuner. Parametrene siger alle noget om, hvordan det er drive virksomhed i den enkelte kommune. Ikke alle parametre vægter lige tungt i beregningen af erhvervsklimaet. Dansk Byggeris medlemmer har vægtet den indbyrdes vigtighed af de enkelte parametre.

Data, som er anvendt i analysen, stammer primært fra officielle datakilder som Danmarks Statistik og Social- og Indenrigsministeriet samt de kommunale regnskaber. Derudover indhentes en del af oplysningerne fra kommunerne selv via deres hjemmesider. De datakilder, som ikke er tilgængelige via officielle registre, indsamles via et spørgeskema, som sendes til landets kommunaldirektører. Igen i år har alle kommuner deltaget i undersøgelsen. En mere udførlig beskrivelse af metoden kan læses i det tekniske baggrundsnotat på www.erhvervsvenlighed.dk

* Disse parametre har kommunerne ikke direkte indflydelse på, og vægter derfor kun halvt i den samlede placering af kommunernes erhvervsklima.

Byggesags- behandling

Byggesagsbehandling

En kompetent, hurtig og billig byggesagsbehandling er et omdrejningspunkt for et dynamisk erhvervsklima. Det modsatte gør byggeprocesser vanskeligere på grund af langsomme og nogle gange uforudsigelige sagsbehandlingsforløb, hvilket kan medføre store økonomiske tab for både bygherrer og udførende håndværkere. I yderste konsekvens kan det koste lokale arbejdspladser.

En hurtig og smidig byggesagsbehandling er ikke blevet mindre aktuell i lyset af coronakrisen. Det er vigtigt, at kommunerne sørger for at have kapacitet til at fremrykke offentlige anlægs- og renoveringsopgaver i 2020, som skal understøtte økonomien og beskæftigelsen.

Analysen viser endnu en gang, at der er stor variation i sagsbehandlingstider. En gennemsnitsberegning viser, at sagsbehandlingstiden på landsplan er steget med

fire dage fra 2019 til 2020. Det er hæmmende for vækst og udvikling. Kommuner med en lang sagsbehandlingstid bør lade sig inspirere af de kommuner, som har en kort sagsbehandlingstid.

I de tilfælde hvor ressourcerne er knappe, for eksempel på grund af midlertidig underbemanding blandt sagsbehandlere, bør kommunen som minimum informere ansøgeren om en realistisk tidshorisont for sagsbehandlingen.

Analysen konstaterer, at der er store forskelle på det byggesagsgebyr, der opkræves i kommunerne. De store forskelle, som ikke afspejler sig i sagsbehandlingstiden, bør kommunerne tilstræbe at nedbringe, så der maksimalt opkræves et gebyr på 600 kr. pr. faktureret time. ■

Byggesagsbehandling måles på følgende parametre:

- Sagsbehandlingstider for byggesager
- Byggesagsgebyrer

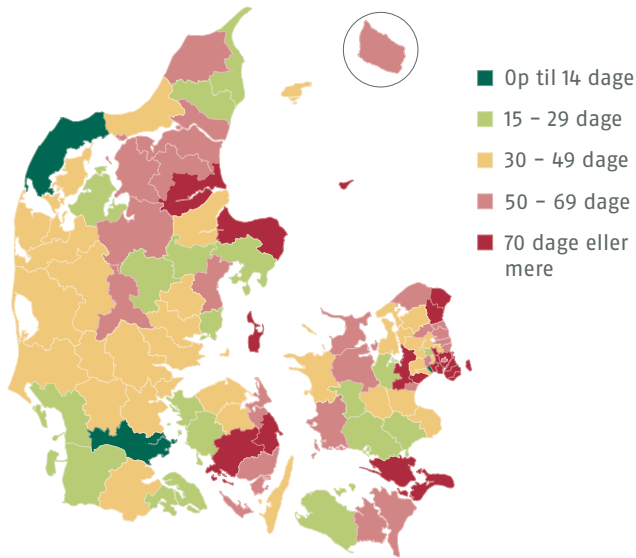
Dansk Byggeri anbefaler

- At kommunen sætter en ambitiøs og bindende målsætning for, hvor lang tid det højst må tage at få behandlet en byggesag
- At det ikke tager mere end 14 dage i gennemsnit at behandle en byggesag for ukompliceret byggeri
- At kommunen prioriterer forhåndsdialog
- At kommunen prioriterer at informere om den realistisk forventelige tidshorisont for sagsbehandling
- At gebyret for at behandle en byggesag holdes på maksimum 600 kr. pr. time
- At alle byggesager får udpeget en person i forvaltningen, der har ansvar for fremdrift i sagsbehandlingen

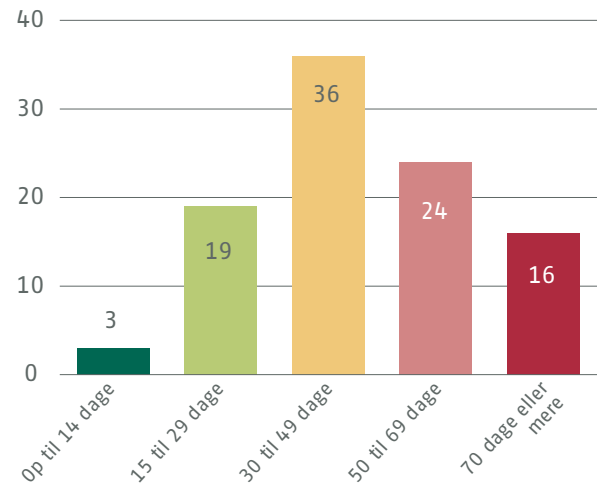
Byggesagsbehandlingstid

GENNENSNITLIG SAGSBEHANDLINGSTID, ANTAL DAGE, 2019

Kilde: KL og Dansk Byggeri

SAGSBEHANDLINGSTID, ANTAL KOMMUNER, 2019

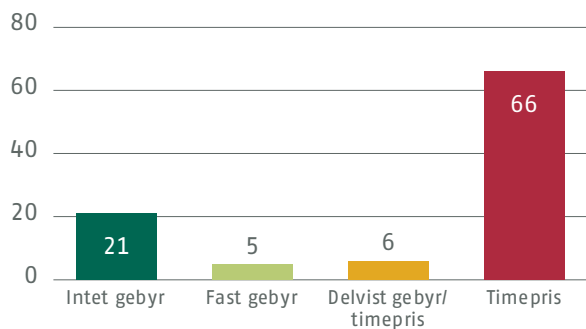
Kilde: KL og Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er stor forskel på, hvor lang tid det tager for at få behandlet en byggesag på tværs af kommunerne. I de fire hurtigste kommuner tager det i gennemsnit under 13 dage at få behandlet en byggesag. I de fire langsomste kommuner er den gennemsnitlige ventetid ca. 97 dage. Den gennemsnitlige ventetid i hele landet er 50 dage, hvilket er en stigning på fire dage i forhold til sidste år.

Byggesagsgebyr

ANTAL KOMMUNER FORDELT PÅ GEBYRFORMER, 2020

Kilde: Kommunale hjemmesider og Dansk Byggeri

Analysen viser

I 2020 opkræver 66 kommuner timepris for sagsbehandlingen af byggesager. Seks kommuner kræver timepris for nogle typer sager, og fem kommuner har et fast gebyr. I 21 kommuner er der slet ikke noget gebyr. I de kommuner, som opkræver timepris, varierer beløbet fra 400 kr. til 1.000 kr. i timen.

1

Thisted

2

Ballerup

3

Skive

4

Sønderborg

Kommuner der er bedst til byggesagsbehandling

Det har vi gjort

Byggesagsbehandlingstider er opgjort på baggrund af data fra Byg og Miljø, det elektroniske sagsbehandlingssystem som benyttes i alle kommuner. Kommunerne rangeres efter, hvor hurtigt deres gennemsnitlige sagsbehandlingstid er.

Byggesagsgebyrer er indhentet fra kommunernes hjemmesider. Kommunerne rangeres efter timeprisen på byggesagsgebyret.

Læs mere om byggesagsbehandling og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Erhvervsaffald

Erhvervsaffald

Erhvervslivets adgang til at aflevere husstandslignende affald på de kommunale genbrugspladser er en vigtig service for mange, navnlig mindre håndværksvirksomheder. Bygge- og anlægsbranchen producerer tæt på 40 procent af den samlede mængde affald i Danmark, og 85 procent af bygge- og anlægsbranchens affald genanvendes allerede i dag.

Genanvendelse af affald er en afgørende faktor i den grønne omstilling, og det er derfor vigtigt, hvis den høje danske genanvendelsesandel skal øges yderligere, eller mere skal genbruges, at det er nemt og bekvemt for de lokale bygge- og anlægsvirksomheder at slippe af med deres affald. Det betyder, at der skal stilles endnu større krav til kvaliteten af sortering og håndtering af affaldet.

Analysen konkluderer, at der på tværs af kommunerne er store forskelle på både åbningstider og opkrævning af gebyr for affaldshåndtering. Forskellen bliver et benspænd for de gode grønne intentioner, når der ikke er en ensartethed i den måde, hvorpå der sorteres affald, og hvordan pladserne drives på tværs af kommunegrænserne.

Dansk Byggeri anbefaler, at kommunerne koordinerer mere indbyrdes, som det sker fx i Business Region Aarhus. Derudover er det Dansk Byggeris anbefaling, at der indføres nummerpladegenkendelse på pladserne, så det sikres, at der betales korrekt for adgangen til pladsen, samt at opkrævningen af gebyr sker efter art og mængde pr. besøg. ■

Erhvervsaffald måles på følgende parametre:

- Åbningstider

- Erhvervsaffaldsgebyr

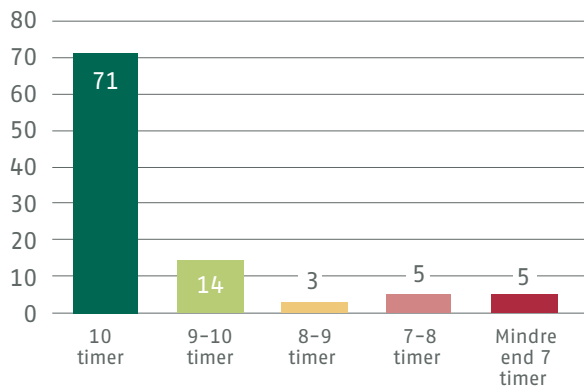
Dansk Byggeri anbefaler

- At genbrugspladserne som minimum har åbent alle hverdage fra kl. 7.00 - 17.00
- At betaling for aflevering af affald sker efter art og mængde pr. besøg, da det sikrer ordentlig kontrol med affaldssorteringen
- At adgang og betaling sker via nummerpladegenkendelse, da det sikrer, at der føres ordentligt og ensartet tilsyn, som vil reducere snyd
- At affaldsbehandlingen konkurrenceudsættes

Åbningstider

GENBRUGSPLADSERNES ERHVERVSVENLIGE ÅBNINGSTID
(KL. 7.00–17.00), ANTAL KOMMUNER, 2020

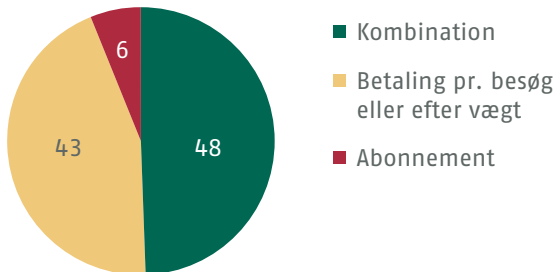
Kilde: Kommuners og forsyningsselskabers hjemmesider samt Dansk Byggeri

Analysen viser

De fleste kommuner har åbent i mindst ni timer i den erhvervsvenlige åbningstid, som er mellem kl. 7.00–17.00. I 71 kommuner kan virksomheder aflevere deres affald i hele den erhvervsvenlige åbningstid, og i 37 kommuner kan virksomheder aflevere affald på døgnåbne genbrugspladser. Kun fem kommuner har åbent mindre end syv timer.

Erhvervsaffaldsgebyr

BETALINGSORDNINGER FOR ERHVERVSAFFALD,
ANTAL KOMMUNER, 2020

Anm.: Læsø Kommune indgår ikke i figuren, da erhvervsaffald er gebyrfrit

Kilde: Kommuners og affaldsselskabers hjemmesider samt Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er meget store forskelle på priserne for at aflevere affald, og på hvordan gebyrsystemet er skruet sammen. I 43 af landets kommuner kan der betales pr. besøg eller efter vægt, mens der i yderligere 48 kommuner både kan betales pr. besøg eller vægt og via en abonnementsordning. I seks kommuner er det kun muligt at betale via abonnement.

1

Bornholm

2

Sønderborg

3

Thisted

4

Kommunerne i
affaldsselskabet
Vestforbrænding

Kommuner der er bedst til erhvervsaffald

Det har vi gjort

Kommunerne rangeres efter, hvor lang tid de har åbent. Det tæller mere at have åbent i tidsrummet mellem kl. 7.00-17.00, da det er her, at håndværkere bruger pladserne mest.

Til beregning af gebyrstrukturen på genbrugspladserne er der opstillet tre cases for virksomheders brug af genbrugspladserne, hvor gebyret er beregnet for hver case. Derefter er kommunerne rangordnet efter pris, hvor kommuner, som kun tilbyder abonnementsmodel, bliver placeret efter kommuner, hvor man kan betale pr. gang.

Læs mere om erhvervsaffald og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Udbud

- 13.1
- 13.2
- 13.3
- 13.4

14 FORRANG

- 14.1

15 UNDERSKRIFT

På vegne af Kunden:

Dato:

Navn:

Titel:

På vegne af Leverandøren:

Dato:

Navn:

Titel:

Udbud

Kommunerne er blandt bygge- og anlægsbranchens største kunder. I 2019 købte kommunerne entreprenør- og håndsværksydelse for 19 mia. kr.

Det er derfor væsentligt for erhvervslivet, at kommunen sikrer ordentlige og transparente udbudsforhold. Det sker ved at have en opdateret udbudspolitik, der tydeligt beskriver kommunens politik. Den bør blandt andet omfatte en målsætning om, at kommunen som minimum en gang årligt offentliggør og opdaterer udbudsplaner på deres hjemmesider eller på dialogmøder, så virksomhederne kan orientere sig om kommende udbud.

Flere kommuner har valgt at hæve beløbsgrænsen for arbejdsgarantier, så de først stiller krav om arbejds-

garanti ved opgaver på en mio. kr. eller derover. Det er en positiv udvikling, men der er fortsat en række kommuner, der har en lavere beløbsgrænse. En høj beløbsgrænse betyder færre økonomiske og administrative omkostninger for alle parter.

Kommunerne bør desuden benytte AB 18 uden fravigelser, der forrykker risikofordelingen. Fravigelser besværliggør risikovurderingen for de bydende virksomheder, og konsekvensen er unødigt administrativt arbejde for virksomhederne, unødvendige meromkostninger for bygherren og større risiko for konflikter.

Det er forståeligt, at kommunerne vil sikre ordnede forhold på byggepladser gennem arbejdsklausuler. Kontrollen skal være proportional og risikobaseret. ■

Udbud måles på følgende parametre:

- Udbudspolitik
- Den nedre grænse for krav om at entreprenører eller håndværkere stiller arbejdsgaranti
- Anvendelse af AB 18 uden fravigelser
- Afholdelse af dialogmøder
- Kontrol af arbejdsklausuler
- Offentliggørelse af udbud

Dansk Byggeri anbefaler

- At kommunen udarbejder en detaljeret udbudspolitik, der tydeligt beskriver kommunens politik i forbindelse med udbud af opgaver
- At bestemmelserne i AB 18 anvendes uden fravigelser, der forrykker risikofordelingen
- At kommunen først stiller krav om arbejdsgarantier ved opgaver på en mio. kr. eller derover
- At de projekter, der igangsættes og afsluttes i 2020, offentliggøres for at sikre transparens og overblik
- At der føres en kontrol med overholdelse af arbejdsklausuler, der er proportional og risikobaseret. Kontrol må ikke blive en unødvendig stor administrativ byrde gennem gentagen kontrol af virksomheder med orden i forholdene, men skal udføres som en naturlig del af bygherrens dialog med sine entreprenører

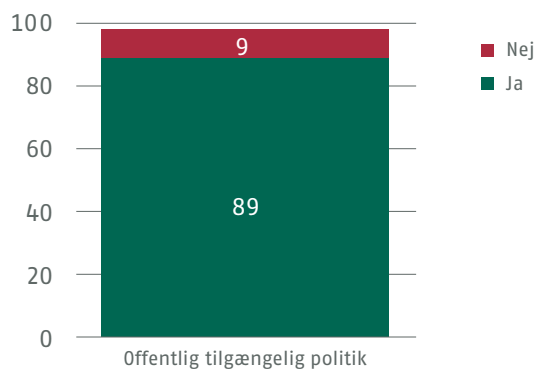

Sådan tager man højde for coronakrisen i nye udbud

Som udgangspunkt bør kommunerne benytte AB 18 uden fravigelser. I lyset af den aktuelle coronakrise kan det dog være hensigtsmæssigt, at kommunerne indarbejder en juridisk formulering i kontrakter på nye bygge- og anlægsprojekter, der tager højde for uforudsete forsinkelser forårsaget af corona. Dansk Byggeri er behjælpelig med sådan en formulering.

Udbudspolitik

UDBUDSPOLITIK I KOMMUNERNE, ANTAL KOMMUNER, 2020

Kilde: Dansk Byggeri

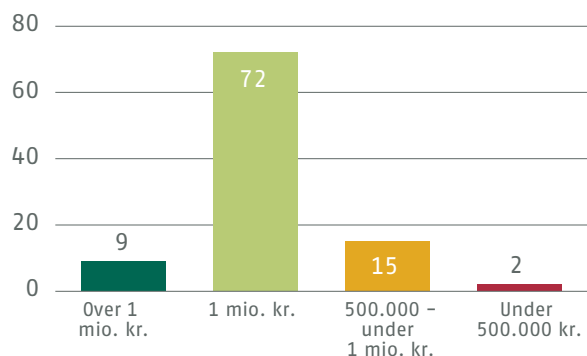
Analysen viser

Analysen viser, at 89 kommuner har en opdateret tilgængelig politik eller strategi for udbud af bygge- og anlægsopgaver.

Arbejdsgaranti

BELØBSGRÆNSE FOR ARBEJDSGARANTIER, ANTAL KOMMUNER, 2020

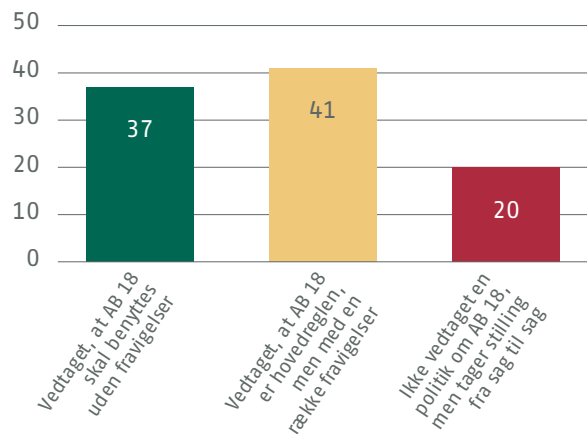
Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er store forskelle på, hvor stor en opgave skal være, før kommunen stiller krav om arbejdsgaranti. 81 kommuner stiller først krav ved projekter på én mio. kr. eller over, hvilket er en stigning på 13 kommuner siden sidste år. 15 kommuner stiller krav ved projekter, der ligger mellem en halv mio. kr. og én mio. kr. Og to kommuner stiller krav ved projekter på 500.000 kr. eller derunder.

AB 18

KOMMUNERNES ANVENDELSE AF AB 18, ANTAL KOMMUNER 2020

Kilde: Dansk Byggeri

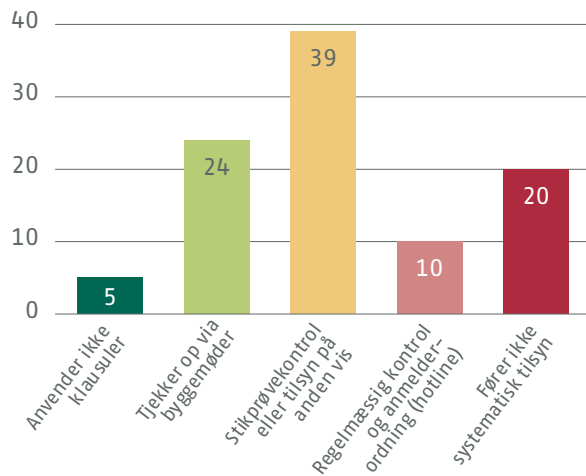
Analysen viser

37 kommuner følger AB 18 uden fravigelser, mens 41 kommuner fraviger efter en konkret vurdering. 20 kommuner anvender ikke AB 18, men tager stilling fra sag til sag.

Kontrol af arbejdsklausuler

ARBEJDSKLAUSULER OG KONTROLFORANSTALTNINGER,
ANTAL KOMMUNER, 2020

Anm.: Kommunerne kan anvende flere kontrolforanstaltninger. I figuren er kun anvendt den kontrolforanstaltning, som vægter højest i analysen.

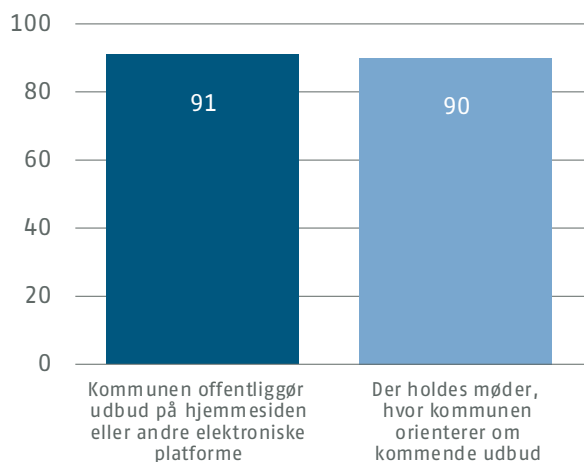
Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

I 2020 er der fem kommuner, der slet ikke anvender arbejdsklausuler. 24 kommuner tjekker op via byggemøder, 39 kommuner tjekker op via stikprøvekontrol eller tilsyn på anden vis, mens ti kommuner har regelmæssig kontrol og anmelderordning (hotline). 20 kommuner fører ikke systematisk tilsyn.

Offentliggørelse af udbud

KOMMUNENS FORMIDLING AF UDBUD TIL MARKEDET,
ANTAL KOMMUNER, 2020

Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

91 kommuner offentliggør udbud på hjemmesider eller andre elektroniske platforme. 90 kommuner holder møder, hvor der orienteres om kommende udbud.

1

Thisted

2

Læsø

3

Billund

4

Varde

Kommuner der er bedst til udbud

Det har vi gjort

Kommunerne rangeres efter, om de har en udbudspolitik. Kommunerne rangeres også efter beløbsgrænsen for, hvornår de vælger at stille krav om arbejdsgarantier, og om de vælger at afvige fra AB 18. Derudover bedømmes kommunerne på, hvordan de vælger at kontrollere arbejds klausuler og offentliggøre udbud.

Læs mere om udbud og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Kommunale investeringer og udlicitering af tekniske opgaver

80

Kommunale investeringer og udlicitering af tekniske opgaver

Det har stor betydning for både økonomien og det lokale erhvervsliv, at kommunen prioriterer investeringer i de fysiske rammer som for eksempel vejnet, bygninger og infrastruktur. Det betyder også meget, i hvilken udstrækning de private virksomheder inddrages i løsningen af kommunale driftsopgaver.

Derfor måles kommunerne i denne analyse både på omfanget af investeringerne i bygge- og anlægsprojekter pr. indbygger og inddragelse af private leverandører i løsning af kommunens tekniske opgaver, som for eksempel vedligeholdelse af veje og parker, snerydning m.m.

Analysen konkluderer, at der er væsentlig forskel på, i hvor høj grad kommunerne vælger at udlicitere tekniske opgaver. Det er derfor Dansk Byggeris anbefaling, at kommunerne udformer målsætninger for, hvor stor en procentdel af de tekniske opgaver der udliciteres, samt hvordan disse udbud udformes. Det er desuden Dansk Byggeris anbefaling, at kommunerne bør udlicitere mindst 70 procent af de tekniske opgaver. Det sker allerede nu i fx Holstebro, Frederikssund og Greve, som alle udliciterer over 80 procent. Så der er god inspiration at hente flere steder.

Udlicitering af tekniske opgaver er med til at frigøre ressourcer, som kan anvendes til forbedret kommunal velfærd eller et lavere skattetryk, samtidig med at det sikrer en dynamik i opgaveløsningen. Der er områder, hvor der findes et veludviklet og konkurrencedygtigt privat marked, der tit kan løse opgaverne både bedre og billigere end kommunen selv. Årsagen er, at private virksomheder kan drage nytte af stordriftsfordele ved at arbejde på tværs af kommunegrænserne, og at de har specialiseret sig inden for områderne.

Analysen måler ikke blot på det faktiske omfang af udliciteringen, men også på antallet af ansatte på materielgården i forhold til kommunens befolkning. Det er Dansk Byggeris erfaring, at en stor materielgård ofte betyder, at kommunen vælger at løse flere opgaver internt i stedet for at konkurrenceudsætte og udlicitere dem. Vores erfaring er også, at konkurrenceudsættelse sikrer den rigtige pris og kvalitet på løsning af opgaven på det tekniske område, og dermed er til gavn for både borgere og erhvervsliv. ■

Udlicitering og kommunale investeringer måles på følgende parametre:

- Kommunale investeringer
- Udlicitering på det tekniske område
- Ansatte på materielgårde i forhold til kommunes befolkning

Dansk Byggeri anbefaler

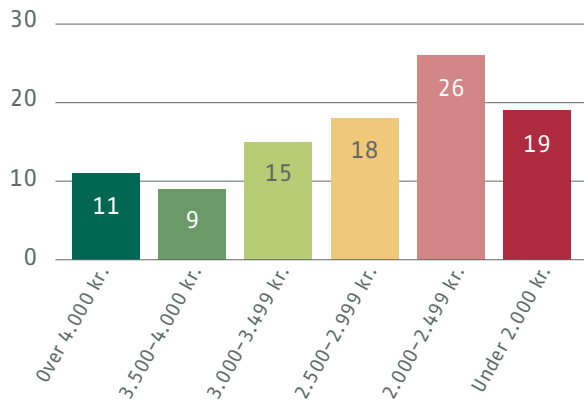
- At kommunerne fremlægger en langsigtet plan for de kommunale investeringer
- At kommunerne udformer en ambitiøs plan for at sende tekniske opgaver i udbud. Planen skal inkludere bindende mål for, hvor stor en procentdel der udliciteres samt håndtering af kontrolbud
- At alle kommuner mindst udliciterer 70 procent af alle tekniske opgaver
- At kommunerne prioriterer længevarende kontrakter i de tilfælde, hvor det er muligt. Det er en fordel for både kommune og entreprenør

Kommunale investeringer

INVESTERINGER I BYGGE- OG ANLÆGSPROJEKTER
PR. INDBYGGER, ANTAL KOMMUNER, 2019

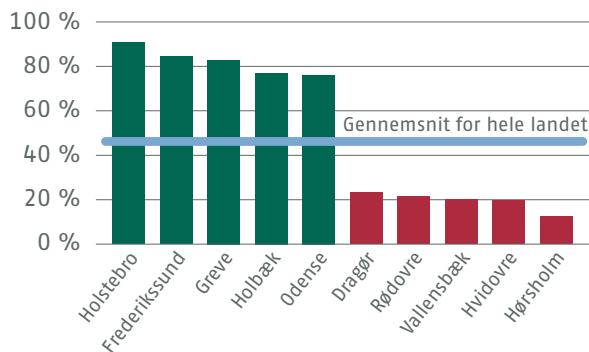
Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er stor forskel mellem investeringsniveauet i de forskellige kommuner. I Rødovre er der i gennemsnit blevet investeret for ca. 5.100 kr. pr. indbygger i bygge- og anlægsprojekter over de seneste tre år, mens Brønderslev investerede godt 1.200 kr. pr. indbygger i samme periode. Det er især kommunerne i hovedstadsområdet og Østjylland, der har investeret i bygge- og anlægsprojekter. Gennemsnitligt har landets kommuner over de seneste tre år investeret 2.920 kr. pr. indbygger i bygge- og anlægsprojekter.

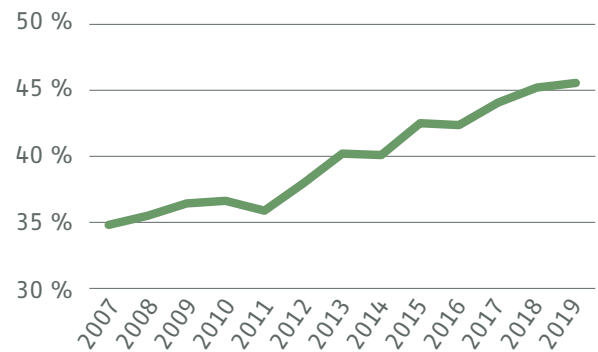
Udlicitering af tekniske opgaver

TOP OG BUND I UDLICITERINGSGRAD PÅ TEKNISKE OMRÅDER, 2019

Kilde: Danmarks Statistik, Social- og Indenrigsministeriet og Dansk Byggeri

SAMLET PRIVAT LEVERANDØR INDIKATOR (PLI) PÅ TEKNISKE OMRÅDER, 2019

Kilde: Danmarks Statistik, Social- og Indenrigsministeriet og Dansk Byggeri

Analysen viser

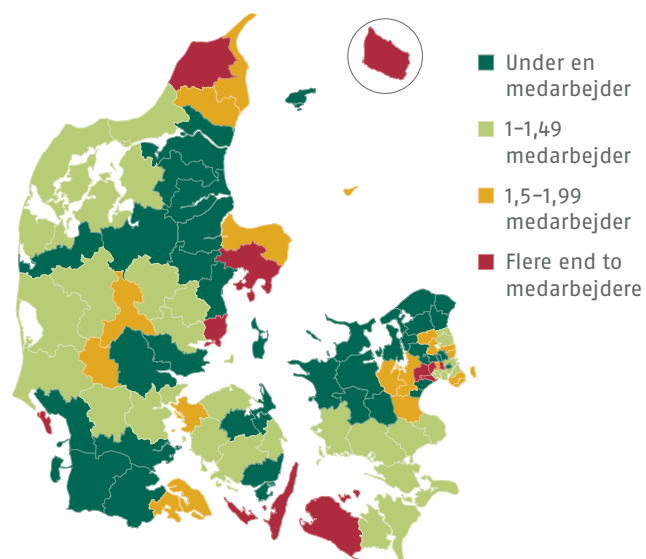
Der er stor forskel på, hvor stor en del af de tekniske opgaver kommunerne udliciterer. Det varierer mellem 13 til 91 procent. De to bedste, Holstebro og Frederikssund, udliciterer hhv. ca. 91 og 85 procent af alle opgaver. Greve, Holbæk og Odense er også godt med. Her udliciterer de over 75 procent af alle opgaverne på det tekniske område. På den anden side er der mange kommuner, der udliciterer meget lidt. Dragør, Rødovre, Vallensbæk, Hvidovre og Hørsholm udliciterer under 25 procent af opgaverne på de tekniske områder.

Den samlede udlicitering på de tekniske områder er steget med over 10 procentpoint siden 2007 til et gennemsnit på 46 procent i 2019. Det er gået den rigtige vej.

Kommunale entreprenør- og materielgårde

KOMMUNALE MEDARBEJDERE PR. 1.000 INDBYGGERE, 2020

Kilde: Kommunernes og regionernes løndatakontor, Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er i alt 6.500 ansatte på de kommunale entreprenør- og materielgårde. I gennemsnit er der 1,1 ansat pr. 1.000 indbyggere i landets kommuner. Der er dog stor variation kommunerne imellem, da det varierer fra under en ansat til over to ansatte pr. 1.000 indbyggere.

1

Solrød

2

Holstebro

3

Helsingør

4

Favrskov

Kommuner der er bedst til udlicitering og kommunale investeringer

---

Det har vi gjort

Data for kommunale investeringer fra Danmarks Statistik. Kommunerne rangeres efter dem, som investerer mest i bygge- og anlægsprojekter pr. indbygger.

Kommunernes udliciteringsgrad er beregnet på baggrund af den Private Leverandør Indikator (PLI). PLI viser, hvor stor en andel af de kommunale tekniske opgaver, der må og kan udliciteres, som er udliciteret. Kommuner med høje udliciteringsgrader rangeres bedst.

Data for andelen af ansatte på kommunernes entreprenør- og materielgårde er fra kommunernes og regionernes løndatakontor. Kommuner med færrest ansatte rangeres bedst.

Læs mere om udlicitering og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Skatter og afgifter

Skatter og afgifter

Skatter og afgifter har stor indflydelse på omkostningsniveauet for erhvervslivet. Kommunerne har direkte indflydelse på flere skatter og afgifter og bør tilstræbe at holde den kommunale indkomstskat og grundskyld på et minimum. Udligningsreformen, som vil gælde fra 2021, vil fremadrettet ændre dette område. Dansk Byggeri anbefaler stadig, at kommunerne har øje for, hvilke omkostninger erhvervslivet pålægges.

Analysen viser, at der er væsentlige forskelle på skatteprocenten i forskellige kommuner. Store kommunale forskelle i grundskyld og indkomstskat betyder konkurrencemæssige fordele og ulemper blandt erhvervslivet i de forskellige kommuner, når der for eksempel skal rekrutteres kvalificeret arbejdskraft.

37 kommuner har valgt at opkræve dækningsafgift i 2020. Dækningsafgiften er konkurrenceforvridende og pålægger erhvervslivet i en kommune ekstraudgifter sammenlignet med fx nabokommunen. Det er derfor fortsat Dansk Byggeris anbefaling, at dækningsafgiften helt afskaffes. Hvis der ikke er vilje til det, bør der som minimum sættes loft over afgiften, både i kroner og øre og på satsen, så der er et reelt afgiftsstop. ■

Mulighed for at udskyde 2. rate af dækningsafgiften i 2020

Den 26. marts 2020 indgik regeringen og KL en aftale om at fjerne anlægsloftet for 2020 og give kommuner, der opkræver dækningsafgift, mulighed for at udskyde betalingen af 2. rate til 2021. Det er Dansk Byggeris anbefaling, at alle kommuner, der opkræver dækningsafgift, benytter sig af denne mulighed.

Skatter og afgifter måles på følgende parametre:

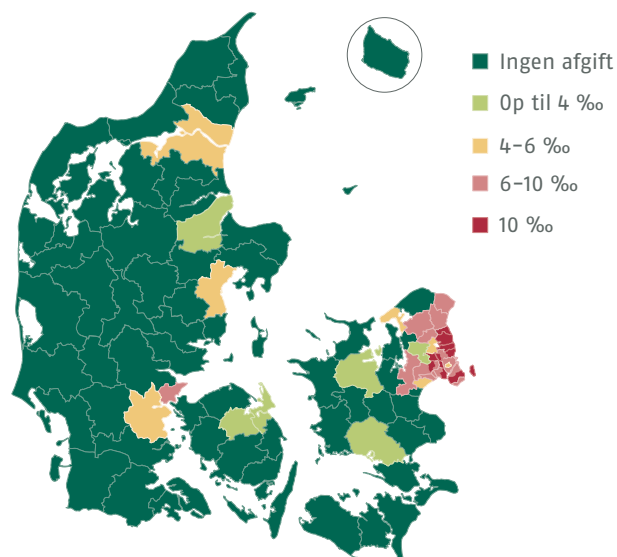
- Dækningsafgift
- Grundskyld
- Indkomstskat

Dansk Byggeri anbefaler

- At den kommunale indkomstskat og grundskyld holdes på et minimum
- At dækningsafgiften helt afskaffes, eller at der som minimum sættes loft over afgiften i både kroner og på satsen i de kommuner, der stadig opkræver afgiften
- At de kommuner, der opkræver dækningsafgift i 2020, udskyder indbetalingen af 2. rate fra 2020 til 2021 på grund af coronakrisen

Dækningsafgift

DÆKNINGSAFGIFT, PROMILLE, 2020

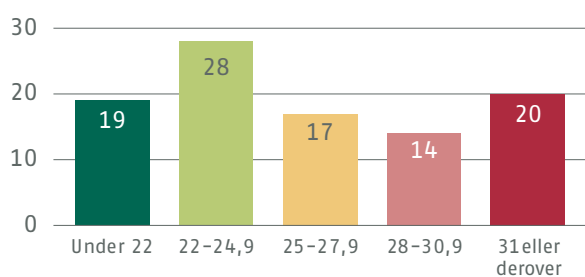
Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

37 kommuner opkræver dækningsafgift i 2020, mens virksomheder i de øvrige 61 kommuner slipper for at betale afgiften. Ti kommuner opkræver den maksimale afgift på ti promille, og de alle er placeret i Region Hovedstaden. I 2011 var der 24 kommuner, der opkrævede den maksimale afgift på ti promille.

Grundskyld

GRUNDSKYLDSPROMILLE, ANTAL KOMMUNER, 2020

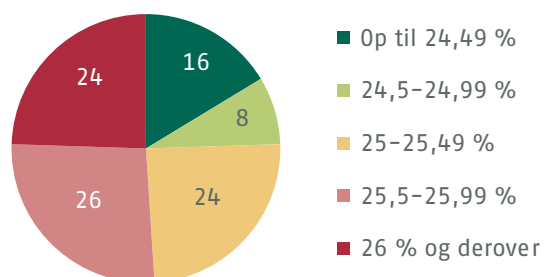
Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

I gennemsnit opkræves en sats på 26,2 promille i grundskylden i 2020. Grundskylden må maksimalt variere mellem 16 og 34 promille. Gentofte opkræver som den eneste kommune den laveste mulige grundskyldsats, mens ti kommuner opkræver den maksimale sats.

Indkomstskat

INDKOMSTSKAT, ANTAL KOMMUNER, 2020

Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er betydelig forskel på, hvor meget der opkræves i indkomstskat i landets kommuner. Den laveste indkomstskat er på 22,5 procent, mens den højeste er 27,8 procent. I gennemsnit opkræves en indkomstskat på 25,3 procent.

Kr. %

1

Billund

2

Solrød

3

Herning

4

Ikast-Brande

Kommuner der er bedst til skatter og afgifter

Det har vi gjort

For dækningsafgiften er satsen i dækningsafgiften rangeret, hvor kommuner uden dækningsafgifter rangeres bedst efterfulgt af kommuner med de laveste afgiftssatser. I forhold til grundskyldspromillen og indkomstkatten er kommunerne rangeret efter deres satser, hvor kommuner med lave satser rangeres bedst.

Læs mere om skatter og afgifter og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Arbejdsmarked og uddannelse

Arbejdsmarked og uddannelse

Et godt og konstruktivt samspil mellem kommunen og det lokale erhvervsliv er vigtigt – også når det gælder arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitik. Coronakrisen har sat en ny dagsorden. På kort sigt bliver der behov for en effektiv kommunal beskæftigelsespolitiskindsats, som kan få de ledige hurtigt tilbage i job. Desuden bliver der behov for at styrke samarbejdet om at skaffe praktikpladser til eleverne på erhvervsuddannelserne.

På den længere bane vil der forsat være risiko for massiv mangel på faglærte. Derfor bør kommunen forsat prioritere erhvervspraktik og skole-/virksomhedssamarbejde højt, så elever i folkeskolen præsenteres for praktiske fag så tidligt som muligt. Kommunen bør sætte ambitiøse måltal for, hvor mange elever der efter folkeskolen starter på en erhvervsuddannelse. Måltallene skal understøttes af konkrete initiativer, der åbner elevernes øjne for de faglærte uddannelser. Det kan for eksempel være en plan for Åben Skoleaktiviteter med det lokale erhvervsliv, fokus på praksisfaglighed i både mellemtrinnet og i udskoling, samt at folkeskolerne styrker samarbejdet med erhvervsskolerne. ■

Arbejdsmarked og uddannelse måles på følgende parametre:

- Erhvervspraktik
- Skole-/ virksomhedssamarbejde
- Partnerskabsaftaler
- Erhvervsfrekvens *
- Nyledige i beskæftigelse *
- Langtidsledighed *
- Erhvervsuddannede *

Dansk Byggeri anbefaler

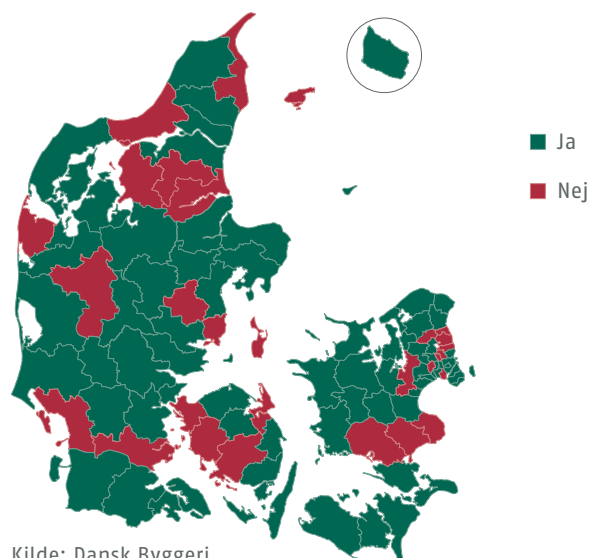
- At kommunerne sender alle folkeskoleelever i erhvervspraktik
- At kommunerne har en fast koordinator for samarbejdet mellem skoler og erhvervsliv
- At jobcentre er opsøgende og samarbejder tæt med virksomhederne. En indsats, der særligt bør rettes mod de mindre virksomheder
- At kommunen indgår partnerskabsaftale med Dansk Byggeri

* Disse parametre har kommunerne ikke direkte indflydelse på, og vægter derfor kun halvt i den samlede placering af kommunernes erhvervsklima.

Erhvervspraktik

KOMMUNER, DER HAR FORMULERET EN POLITIK OM ERHVERVSPRAKTIK, 2020

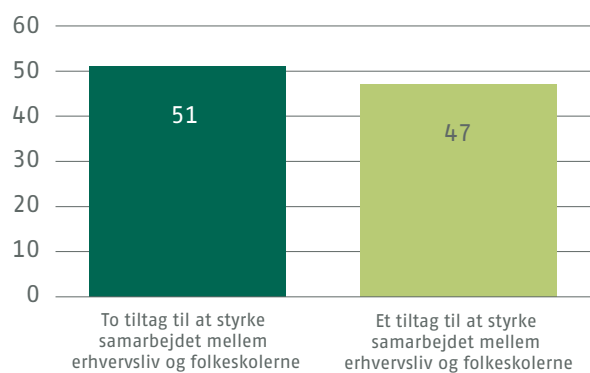
Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

68 kommuner har en formuleret politik om, at folkeskolerne bør sende udskolings eleverne i erhvervspraktik. 30 kommuner har ikke en formuleret politik.

Skole-/virksomhedssamarbejde

TILTAG TIL AT STYRKE SAMARBEJDET MELLEM ERHVERVSLIV OG FOLKESKOLERNE, ANTAL KOMMUNER, 2020

Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

Cirka halvdelen af landets kommuner har to tiltag til at styrke samarbejdet mellem folkeskoler og erhvervslivet. Den anden halvdel har kun ét tiltag til at styrke forholdet mellem folkeskoler og erhvervslivet.

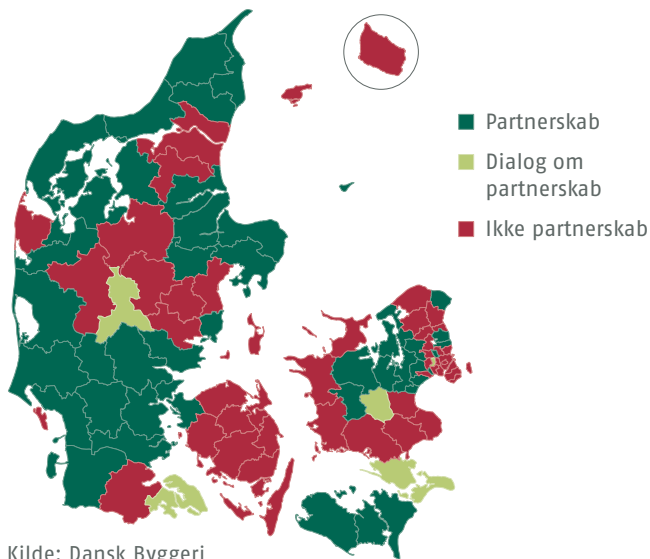

Partnerskabsaftaler

Dansk Byggeri anbefaler, at kommunerne i stedet for uddannelsesklausuler indgår partnerskabsaftaler. En partnerskabsaftale er et samarbejde mellem kommunen, både skoleforvaltning, jobcenter og Den Kommunale Ungeenhed, erhvervsskoler og Dansk Byggeri. Partnerskabsaftaler tager udgangspunkt i de lokale forhold og bidrager til at skabe praktikpladser til kommunens unge samt til samarbejdet om Åben Skole. Se mere på www.danskbyggeri.dk/regler-og-vejledning/uddannelse/partnerskabsaftaler

Partnerskabsaftaler

PARTNERSKABSÅFTALER INDGÅET MED DANSK BYGGERI, 2020

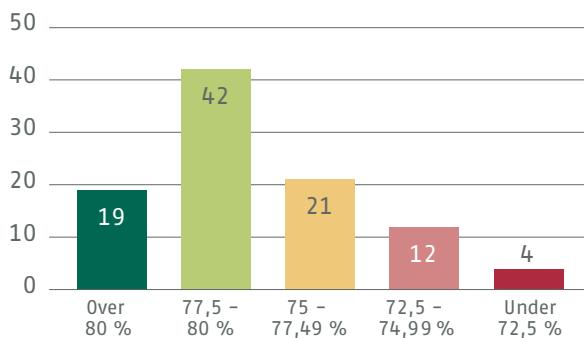
Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

45 kommuner har indgået partnerskabsaftaler med Dansk Byggeri, mens yderligere fem kommuner er i dialog med Dansk Byggeri om at indgå en partnerskabsaftale. Det efterlader 48 kommuner, som har uddannelsesklausuler. Især sønderjyske kommuner har indgået partnerskabsaftaler, mens det på Fyn kun er Middelfart, der har indgået en aftale.

Erhvervsfrekvens *

ERHVERVSFREKVENS, ANTAL KOMMUNER, 2018

Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

Den gennemsnitlige erhvervsfrekvens i Danmark er 78 procent. Specielt i de større byer samt yderområder er erhvervsfrekvensen lavere, mens Midt- og Vestjylland samt et større område omkring hovedstaden og Nordsjælland oplever en stor deltagelsesgrad på arbejdsmarkedet.

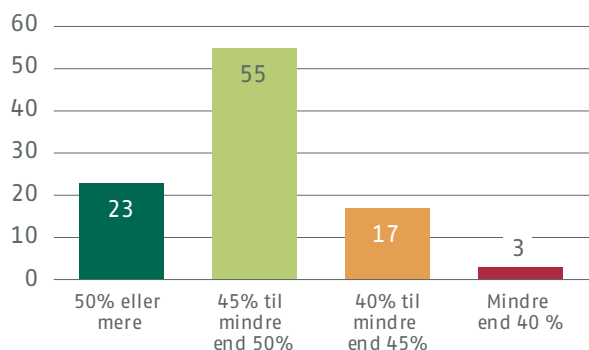
Især i universitetsbyerne kan unge under uddannelse være med til at trække erhvervsfrekvensen ned.

* Disse parametre har kommunerne ikke direkte indflydelse på, og vægter derfor kun halvt i den samlede placering af kommunernes erhvervs-klima.

Nyledige i arbejde *

ANDEL NYLEDIGE I ARBEJDE EFTER 12 MÅNEDER,
ANTAL KOMMUNER, 2018

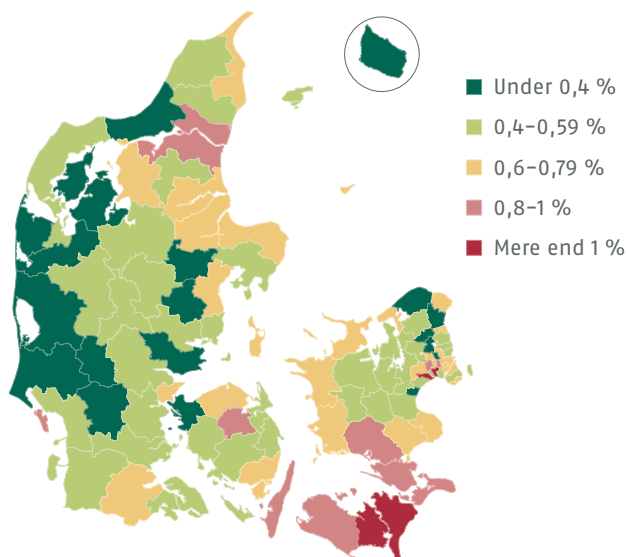
Kilde: www.jobindsats.dk og Dansk Byggeri

Analysen viser

Analysen viser, at over 50 procent af de nyledige er i beskæftigelse inden 12 måneder i 23 kommuner. I blot tre kommuner er andelen af beskæftigede 12 måneder efter ledighed under 40 procent. I 55 kommuner er 45-50 procent af de nyledige i beskæftigelse, inden der er gået 12 måneder.

Langtidsledighed *

GENNEMSNITLIG LANGTIDSLEDIGHED SOM ANDEL AF
ARBEJDSSTYRKEN, 2019

Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er stor spredning mellem kommunerne, når man ser på langtidsledighed. Kommunen med den mindste andel af langtidsledige har 0,19 procent, hvor den med den største andel er på 1,19 procent. Langtidsledigheden er på landsplan 0,57 procent i 2019.

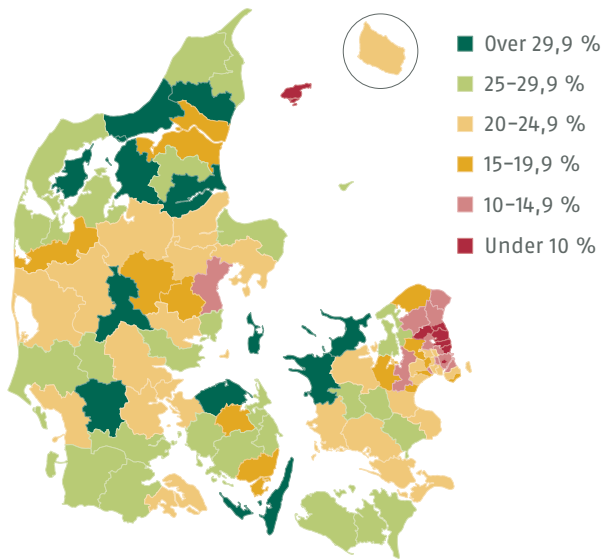
Langtidsledigheden er lav i Vestjylland og høj på Sydsjælland og Lolland-Falster.

* Disse parametre har kommunerne ikke direkte indflydelse på, og vægter derfor kun halvt i den samlede placering af kommunernes erhvervs-klima.

Erhvervsuddannede *

ANDELEN AF FOLKESKOLEELEVER, DER SØGER IND PÅ EN ERHVERVSUDDANNELSE, 2020

Kilde: Undervisningsministeriet og Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er stor forskel på andelen af unge, der søger ind på en erhvervsuddannelse efter endt folkeskole. Det varierer fra tre procent til over 45 procent. Lands gennemsnittet er på 20,3 procent i 2020 og er på niveau med sidste år.

* Disse parametre har kommunerne ikke direkte indflydelse på, og vægter derfor kun halvt i den samlede placering af kommunernes erhvervs klima.

1

Vejen

2

Varde

3

Favrskov

4

Hedensted

Kommuner der klarer sig bedst i kategorien arbejdsmarked og uddannelse

---

Det har vi gjort

Kommunerne er rangeret efter, om de har en politik for, at elever i folkeskolen skal i erhvervspraktik, samt hvor mange tiltag de har til at koordinere samarbejdet mellem skoler og virksomheder, og om de har en partnerskabsaftale med Dansk Byggeri. Kommunerne rangeres også efter hvor høj en andel af folkeskoleelever, der vælger en erhvervsuddannelse efter endt skolegang.

Data for erhvervsuddannede og erhvervsfrekvensen er hentet fra Danmarks Statistik. Jo højere en erhvervsfrekvens, des bedre placering. Tal fra Danmarks Statistik om befolkningens højest gennemførte uddannelse er anvendt til at beskrive antallet af erhvervsuddannede angivet som en andel af kommunens samlede befolkning i den arbejdsdygtige alder (15-69 år).

Læs mere om arbejdsmarked og uddannelse og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Vil du vide mere?

ERHVERVSPOLITISKE SPØRGSMÅL

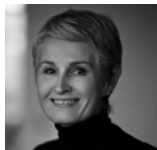

Torben Liborius
Erhvervspolitisk
direktør
Telefon 72 16 01 06

Maria Rask Hetoft
Poulsen
Erhvervspolitisk
konsulent
Telefon 72 16 01 17

ARBEJDSMARKEDS- OG UDDANNELSES- POLITISKE SPØRGSMÅL

Louise Pihl
Underdirektør
Telefon 72 16 01 77

TEKNISKE SPØRGSMÅL

Sebastian Kaldahl
Økonomisk
konsulent
Telefon 72 16 01 64

JURIDISKE SPØRGSMÅL

Louise Dahl Krath
Jensen
Afdelingschef
Telefon 72 16 01 47

SPØRGSMÅL TIL FORMÆND

NORDJYLLAND

Formand
Henrik Krogh Holm
henrikholm@
granly-as.dk

Konsulent
Gitte Brødsgaard
Vesti
Telefon 72 16 01 59

SYDJYLLAND

Formand
Michael Mathiesen
mm@mmsvarde.dk

Konsulent
Peter Wagner
Telefon 72 16 01 88

NORDSJÆLLAND

Formand
Jørgen Simonsen
info@nordtag.dk

Konsulent
Anders Hjorth
Jensen
Telefon 72 16 01 27

MIDT- OG VESTJYLLAND

Formand
Michael Nielsen
mn@hee-
entreprise.dk

Konsulent
Gitte Brødsgaard
Vesti
Telefon 72 16 01 59

FYN

Formand
Dan Johansen
lh@lh-gulve.dk

Konsulent
Steen Høygaard
Telefon 72 16 01 24

HOVEDSTADEN

Formand
Mads Raaschou
mads@raaschou.as

Konsulent
Steen Høygaard
Telefon 72 16 01 24

ØSTJYLLAND

Formand
Michael Ancher
michael@
e-anker.dk

Konsulent
Peter Wagner
Telefon 72 16 01 88

SJÆLLAND OG LOLLAND-FALSTER

Formand
Jesper Toftebjerg
Andersen
jt@hansen-
andersen.dk

Konsulent
Anders Hjorth
Jensen
Telefon 72 16 01 60

BORNHOLM

Formand
Jens Koefoed
jk@ple.dk

Konsulent
Anders Hjorth
Jensen
Telefon 72 16 01 60

Vi samler byggeri, anlæg og industri

Dansk Byggeri er erhvervs- og arbejdsgiverorganisationen inden for byggeri, anlæg og byggeindustri. Med omkring 5.800 medlemmer spænder organisationen bredt geografisk og fagligt, og dækker alle led i byggeprocessen.

Dansk Byggeris hovedopgaver er at opnå erhvervspolitisk indflydelse, deltage i den offentlige debat, yde rådgivning og sikre overenskomster, så medlemmerne kan udvikle deres virksomheder bedst muligt til gavn for beskæftigelsen og konkurrenceevnen.

dansk
byggeri

Dansk Byggeri, Nørre Voldgade 106, 1358 København K, Telefon 72 16 00 00, www.danskyggeri.dk

Juni 2020